

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/158/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123210795
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123210795.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. E. XXXX/XX, F. G. H. a otca, I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, J. o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

„Styk otca I. B. s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX sa zakazuje.“

II. Matka je povinná podať návrh vo veci samej - zákaz styku otca s maloletým dieťaťom v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 16.11.2023 domáhala, aby súd neodkladným opatrením zakázal styk otca s mal. A.. Návrh odôvodnila tak, že s odporcom nežije v partnerskom vzťahu od roku 2022 pre jeho zlý, nenapraviteľný vplyv na maloletú dcéru a okolie z dôvodu pravidelného užívania nelegálnych, omamných, návykových látok, čím sa mení jeho povaha a správanie voči nej, maloletej dcére a okoliu. Ďalej uviedla, že otec má dobrý vzťah k maloletej, zaujíma sa o ňu, no len do tej doby, pokiaľ niečo neužije. Vtedy maloletá nechce s ním komunikovať, a tak ju začne psychicky vydierať, že ho nemá rada. Rozpráva jej o nej vulgárnosti, čo maloletá veľmi zle znáša. Počas pobytu maloletej u otca sa stará o ňu stará matka, pretože otec je celý čas preč, prespí celý deň, neberie ohľad na maloletú, venuje sa tejto činnosti, aj keď je maloletá s ním. Stretáva sa a chodí do spoločnosti ľudí s rovnakým problémom. Poukázala aj na to, že bol za túto činnosť právoplatne odsúdený Okresným súdom Trenčín sp.zn. 2T/56/2022. Na základe týchto skutočností a zhoršujúcej situácie navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Dňa 28.11.2023 bola súdu doručená správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len „kolízny opatrovník“) zo dňa 27.11.2023. V správe kolízny opatrovník uvádza, že matka na podanom návrhu trvá. Uviedla, že otec dlhodobo užíva pervitín a máva často dni, kedy je výbušný a agresívny. Asi pred 3 rokmi zistila, že užíva drogy. Chcela, aby problém s užívaním drog riešil. V roku 2021 s ním navštívila psychiatrickú ambulanciu v J.. Chcela, aby začal fungovať normálnym spôsobom. V jeho spôsobe života sa nič nezmenilo. Začal požívať drogy aj v prítomnosti detí, neustále odchádzal nevedno kam. Začal ku nej bývať častejšie slovné a psychicky agresívny. V septembri 2022 sa otec odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Styk mu umožňovala, lebo maloletá má otca rada takého, aký je. Začalo sa však opakovať, že otec maloletú ráno nepripravil a neodviezol ani do materskej školy. Má obavu, že môže

maloletú pod vplyvom drog ohroziť, lebo jeho správanie sa stupňuje. Z dôvodu stúpajúcej agresivity, nezodpovedného správania, nevodenia dcéry do materskej školy mu dcéru prestala dávať na styk od 25.10.2023 a povedala, aby si urobil test na drogy, alebo sa začal liečiť, čo odmietol. Vyjadrila sa tiež, že dňa 20.11.2023 podala aj riadny návrh na zverenie dcéry a určenia vyživovacej povinnosti bez úpravy styku. Verbalizovala, že otec prispieva na výživu nepravidelne, naposledy v septembri prispel spolu 200,-eur, čo bolo najviac za celý rok. Otec pred kolíznym opatrovníkom uviedol, že s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí. Potvrdil, že dlhodobo asi 15 rokov užíval pervitín. Teraz sa ho snaží neužívať. Vyjadril sa, že chce vyhľadať psychologickú pomoc a pokiaľ nebude ambulatná liečba postačovať, pôjde na liečenie. Ďalej uviedol, že k dcére sa nikdy neprával agresívne a nepožíval pervitín, keď bola u neho. Dcéra k nemu chodievala aj s prespaním. Poprel, že by celý deň prespal alebo bol preč. Vyjadril sa, že 5 týždňov mu matka bráni v styku s dcérou. Predtým s maloletou bol na dennej báze. Poukázal na to, že matka maloletej rozpráva, že berie drogy. Pracovníčky kolízneho opatrovníka nadviazali kontakt aj s mal. A. a viedli s ňou rozhovor primeraný veku a rozumovej vyspelosti maloletej, v ktorom maloletá uviedla: „Neviem, prečo som prišla s maminou. Bývam u maminy. Dobro sa mi s maminkou býva. ...s tatom teraz volávam a zajtra sa asi stretneme. ...keď som u tatu, ja som už hore a táto ešte spí dlho. Spí až do obeda. Stalo sa, že sme mali ísť do škôlky a táto zaspal. Babka ho zobudila. ...táto chodí niekam preč. Povie, že za chvíľku príde a príde až večer alebo odíde ešte zas preč večer. ...stalo sa že táto raz nadával škaredo na mamu. Nadával, že mama nechce pustiť mňa k tatovi. Na mňa niekedy kričí a niekedy nekričí.“ Zo správy ďalej vyplynulo, že matka býva v podnájme v 3-izbovom byte, za ktorý platí mesačne nájomné v sume 500,-eur. Spolu s ňou žije maloletá a syn K., na ktorého jeho otec platí matke výživné 100,-eur mesačne. Matka je zamestnaná ako L. H. s mesačným príjmom 1.100,-eur netto vrátane daňového bonusu a poberá prídavok na dve deti. Otec mal. A. býva v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve rodičov a kde má maloletá zariadenú detskú izbu. Otec za bývanie neplatí nič. Nemá žiadne pravidelné mesačné platby a je dobrovoľne nezamestnaný. Chodieval na občasnú brigádu, z čoho má príjem 180,- až 250,-eur mesačne. Na maloletú posielal nepravidelne výživné. Mal. A. navštevuje materskú školu v F. G. H.. Navštevuje krúžok anglického jazyka, za ktorý matka platí 20,-eur polročne a tanečný krúžok, za ktorý matka platí 20,-eur polročne. Je zdravá a má potreby primerané jej veku. Záverom kolízny opatrovník odporučil súdu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť do doby, kým otec nepreukáže, že je liečený zo závislosti na drogy.

3. Pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia, správou kolízneho opatrovníka, rodným listom maloletej, ilustráciami v Registri obyvateľov, rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/19/2022-73 zo dňa 14.04.2022, rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 2T/56/2022 zo dňa 21.07.2022, obsahom spisu Okresného súdu Trenčín sp.zn. 26P/162/2023, ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Mal. A. sa narodila z mimomanželského vzťahu rodičov. Má X rokov a navštevuje materskú škôlku v F. G. H.. Má potreby primerané veku. Matka podala dňa 21.11.2023 na súd návrh na úpravu práv a povinností k mal. A., vedený pod sp.zn. 26P/162/2023, v ktorom žiada, aby súd zveril mal. A. do jej osobnej starostlivosti a otcovi určil vyživovaciu povinnosť na maloletú v sume 150,-eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2023. Návrh na úpravu, resp. zákaz styku otca s mal. A. matka nepodala. Vo veci nebolo doposiaľ meritórne rozhodnuté.

5. Z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/19/2022-73 zo dňa 14.04.2022 súd zistil, že otec dieťaťa bol uznaný, že vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorú si privodil vplyvom návykovej látky, činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, čím spáchal prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a bol podmienene odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiace so skúšobnou dobou na 12 mesiacov a bol mu uložený trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 24 mesiacov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.04.2022.

6. Z rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 2T/56/2022 zo dňa 21.07.2022 súd zistil, že súd schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry v Trenčíne a otcom dieťaťa, podľa ktorej otec dieťaťa uznal vinu, že 1/ neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu psychotropnú látku vo väčšom rozsahu, čím spáchal prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona a 2/ vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorú si privodil vplyvom návykovej látky, inú činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, čím

spáchal prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol podmiennečne odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok so skúšobnou dobou na 24 mesiacov s probačným dohľadom, súhrnný trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu na 36 mesiacov a obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a ochranné opatrenie – zhabanie vecí – osobného motorového vozidla. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.08.2022.

7. Podľa § 2 ods.1, 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods.1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane najmä uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 336 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

12. Podľa § 360 ods.1 a 2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

13. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

14. Ako vyplýva z ustanovení § 325 CSP a § 361 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť len z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v konaniach, ktoré sú upravené v CMP aj vtedy ak to vyžaduje verejný záujem.

15. Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov, len rozhodnutím súdu a na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá článok 51 ods. 1 Ústavy SR.

16. Podľa § 38 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

17. Súd poukazuje na to, že keďže účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností účastníkov, táto nevyklučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o neodkladnom opatrení. Všeobecný súd neodkladným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Neodkladné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu. Neodkladné opatrenia predstavujú rozhodnutia, trvanie ktorých je obmedzené a môže byť kedykoľvek na návrh zrušené (IV. ÚS 257/2010).

18. Ustanovením o nariadení neodkladného opatrenia z dôvodu verejného záujmu je sledovaná zvýšená protektívna funkcia mimosporových konaní a umožňuje súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. V danom prípade je predmetom ochrany najlepší záujem maloletého dieťaťa, konkrétne vyjadrený jeho právom na výchovu a vývin v bezpečnom prostredí bez pôsobenia prípadných škodlivých následkov vyplývajúcich zo spôsobu života vedeného otcom dieťaťa. Takto vyjadrený konkrétny právom chránený záujem maloletej prevažuje v tomto prípade nad právom otca ako rodiča na výkon rodičovských práv k mal. A. v plnom rozsahu.

19. Súd preto z návrhu matky, obsahu spisového materiálu, obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 26P/162/2023 a po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a naliehavý právny záujem na jeho nariadenie je daný. Mal. A. má X rokov a pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Z vyjadrení matky ako aj otca uvedených v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 27.11.2023 mal súd za osvedčené, že otec dlhodobo požíva nelegálne omamné a návykové látky. Otec dieťaťa síce deklaruje ochotu k liečeniu svojej závislosti, avšak doposiaľ aktívne nepristúpil k riešeniu svojej zdravotnej situácie. Z rozsudkov Okresného súdu Považská Bystrica a Okresného súdu Trenčín mal súd zistiť, že zo strany otca došlo opakovane k spáchaniu trestných činov pod vplyvom návykovej látky, konkrétne prečinu ohrozeniu pod vplyvom návykovej látky, keď pod vplyvom návykovej látky opakovane riadil motorové vozidlá. Z uvedeného mal súd za osvedčené, že otec dieťaťa nemá svoje správanie v dôsledku užívania nelegálnych návykových a omamných látok pod kontrolou. Jeho vyjadrenie, že k maloletej nebol nikdy agresívny, ako aj jeho pozitívny vzťah k mal. A. tak súd nemohol brať ako dostatočnú záruku bezpečia maloletej v čase jeho starostlivosti práve z dôvodu rizikového spôsobu života a opakovaného páchania trestnej činnosti pod vplyvom návykovej látky. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že sú dané zákonné predpoklady podľa § 361 CMP, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov tak, že súd neodkladným opatrením dočasne zakázal styk otca s mal. A..

20. Nakoľko v danej veci bol podaný len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh vo veci samej týkajúci sa úpravy styku otca s maloletým dieťaťom podaný nebol, súd uložil matke povinnosť, aby v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto neodkladného opatrenia podala návrh vo veci samej - návrh na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom. Zároveň súd matku dieťaťa poučuje v súlade so zákonným ustanovením, že v prípade, ak matka návrh vo veci samej v uvedenej lehote nepodá, súd aj bez návrhu toto neodkladné opatrenie zruší.

21. O nároku na náhradu trov konania vo veci nariadenia neodkladného opatrenia súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresný súd Trenčín v jednom vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).